

Nr 95

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1962/63 till socialstyrelsen.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 (bilaga 7, punkterna 6—8) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1962/63 beräkna *dels* till Socialstyrelsen: Avlöningar ett förslagsanslag av 4 436 000 kr., *dels* till Socialstyrelsen: Omkostnader ett förslagsanslag av 820 000 kr. och *dels* till Socialstyrelsen: Statistiska specialundersökningar ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 118, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 mars 1962, framlagt de förslag som framgår av den följande redogörelsen.

1:o) Socialstyrelsen: Avlöningar. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för socialstyrelsen som föranledes av vad departementschefen föreslagit, *dels* fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för socialstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1962/63, *dels* ock till Socialstyrelsen: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 4 037 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 4 436 000 kr.

Departementschefen erinrar inledningsvis om att socialstyrelsens nuvarande verksamhet huvudsakligen faller inom två skilda områden. *Dels* har styrelsen viktiga uppgifter i fråga om socialvården, dvs. barna- och ungdomsvård, nykterhetsvård, åldringsvård m. m. och i viss utsträckning inom familjepolitiken. *Dels* producerar styrelsen en omfattande statistik rörande priser, socialvård, löner, sysselsättning, detaljhandelsomsättning m. m. Beträffande socialstyrelsens statistik beslöt statsmakterna för två år sedan, att huvudparten av denna skall överföras till statistiska centralbyrån med början budgetåret 1962/63. Styrelsens arbetsuppgifter inom familjepolitiken beräknas vidare komma att minska. Socialstyrelsens verksamhet torde sålunda framdeles komma att väsentligen begränsas till den egentliga socialvården.

Mot denna bakgrund och med hänsyn till de sociala vårdfrågornas stora och växande betydelse har Kungl. Maj:t beslutat, att en översyn av socialstyrelsens organisation skall komma till stånd.

Enligt statsmakternas beslut 1960 skall följande statistikproduktion överbihang till riksdagens protokoll 1962. 6 saml. Nr 95

föras från socialstyrelsen till statistiska centralbyrån, nämligen under budgetåret 1962/63 den till styrelsens byrå för pris- och socialvårdsstatistik förlagda verksamheten med konsumentprisindex och levnadskostnadsundersökningar samt under budgetåret 1963/64 samtliga uppgifter som åvilar byrån för löne- och sysselsättningsstatistik. Det förutsattes, att endast socialvårdsstatistiken skulle tills vidare bli kvar hos socialstyrelsen. Delegationen för statistikfrågor har lagt fram förslag till organisation och verksamhet för statistiska centralbyrån i anledning av den beslutade överflyttningen och därvid bl. a. behandlat de organisatoriska konsekvenserna för socialstyrelsens del.

Beträffande de nuvarande 38 tjänsterna vid socialstyrelsens byrå för pris- och socialvårdsstatistik föreslår delegationen, att följande 23 avföres från styrelsen i samband med statistiköverflyttningen, nämligen en byråchef i Bo 1, två förste aktuarier i Ao 23, en förste aktuarie i Ao 21 och en i Ae 21, tre aktuarier eller amanuenser, en kanslist, en förste kansliskrivare i Ae 12, en kontorist i Ao 9, tre kanslibiträden i Ao 7 och nio kontorsbiträden. Såsom framgår av vad i annat sammanhang föreslagits (prop. nr 113) anses dessa tjänster böra avföras från socialstyrelsen fr. o. m. utgången av innevarande budgetår.

För socialvårdsstatistiken har socialstyrelsen föreslagit inrättande av en särskild byrå i styrelsen eller, alternativt, att statistiken tillföres lagbyrån i samband med en omorganisation av denna byrå. Delegationen föreslår i stället som en interimsåtgärd, att socialvårdsstatistiken under nästa budgetår förlägges till en fristående sektion inom styrelsen. Till sektionen skulle därvid hänföras en tjänst som förste aktuarie i Ao 23, två tjänster för aktuarier eller amanuenser eller kanslister, tre kontoristtjänster, två kanslibiträdestjänster och sex kontorsbiträdestjänster, dvs. befattningar motsvarande 14 av de återstående 15 på den nuvarande byrån för pris- och socialvårdsstatistik.

Departementschefen förordar, att en sektion med den nyss angivna personalutrustningen bildas inom socialstyrelsen för socialvårdsstatistiken. Sektionen anses tills vidare böra vara fristående. Till frågan om sektionens framtida förläggning anses ställning inte nu böra tas.

En amanuens tjänst som nu redovisas för socialvårdsstatistiken föreslås överförd till byrån för löne- och sysselsättningsstatistik såsom biträde vid den genomgång av statistiken på byrån, som förutsatts skola komma till stånd före överflyttningen till statistiska centralbyrån. För denna genomgång anses därjämte böra beräknas 20 000 kr. för tillfällig personal under icke-ordinarieposten i styrelsens avlöningsstat. Detta belopp avses stå till Kungl. Maj:ts förfogande.

Departementschefen erinrar vidare om att vissa förslag till årets riksdag berör barnvårdsbyråns arbete. I propositionen nr 46 angående förskollärarytbildningens organisation föreslås bl. a., att denna utbildning

ställes under skolöverstyrelsens tillsyn fr. o. m. nästa budgetår. I samband därmed anses en tjänst som förste byråsekreterare i Ae 21 böra överflyttas från socialstyrelsen till skolöverstyrelsen. Hur stor arbetsbesparing som kan komma att uppstå för barnvårdsbyrån under nästa budgetår genom förslaget om mödrahjälpens avskaffande (prop. nr 90) samt genom avsedda ändringar i fråga om ferieresorna är svårt att bedöma. Departementschefen förordar att byråns personal tills vidare minskas med en tjänst för byråsekreterare eller amanuens och en biträdestjänst.

För att vid behov möjliggöra tillfälliga personalförstärkningar på nykterhetsvårdsbyrån föreslås 25 000 kr. skola inräknas i icke-ordinarieposten, vilket belopp bör stå till Kungl. Maj:ts förfogande. På byrån handlägges i särskild ordning ärenden om ersättning för vissa kostnader för intagna på erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare. Vid bifall till framlagt förslag om inräknande av dessa kostnader i dem för vilka driftbidrag utgår bör byråns personaluppsättning kunna minskas med en tjänst som kanslist i reglerad befordringsgång.

Ytterligare medel anses böra anvisas för anlitande av en psykiatrisk konsult vid skolbyrån. Härför beräknas 25 000 kr. utöver det belopp på 3 000 kr., som nu står till förfogande för ersättningar till sakkunniga personer på socialvårdens specialområden, främst läkarexpertis. I övrigt beräknas för skolbyrån ytterligare en tjänst för byråsekreterare eller amanuens, en tjänst som kanslist i reglerad befordringsgång och en biträdestjänst.

Genom överflyttning av personal till andra verk minskar antalet befattningar hos socialstyrelsen med 24 för nästa budgetår. Den härav föranledda minskningen av styrelsens avlöningskostnader uppgår till ca 471 000 kr. Därtill kommer, att medel till ersättningar till ledamöter i indexnämnden, som för innevarande budgetår upptagits med 1 800 kr., i fortsättningen inte äskas under förevarande anslag.

Vad departementschefen föreslagit medför, inberäknat automatiska förändringar, en minskning av medelsbehovet under anslaget med 399 000 kr. Anslaget föreslås uppfört med 4 037 000 kr.

Utskottet. I enlighet med riksdagens beslut år 1960 angående den statliga statistikens organisation bör den till socialstyrelsens byrå för pris- och socialvårdsstatistik nu förlagda verksamheten avseende konsumentprisindex och levnadskostnadsundersökningar från och med nästa budgetår överföras till statistiska centralbyrån. Utskottet, som i särskilt utlåtande denna dag behandlat Kungl. Maj:ts förslag till personalorganisation för statistiska centralbyrån, tillstyrker att för nu ifrågakvarande verksamhet avsedda tjänster hos socialstyrelsen indrages. Beträffande huvuddelen av återstående tjänster inom nyssnämnda byrå hos socialstyrelsen, 14 tjänster, tillstyrker utskottet departementschefens förslag att dessa befattningar tills vidare inordnas inom en fristående sektion för socialvårdsstatistik.

Utskottet, som i sitt utlåtande nr 72 tillstyrkt framlagt förslag om överflyttning av tillsynen över förskolläraryrket från socialstyrelsen till skolöverstyrelsen, biträder det härav föranledda förslaget om indragning av en förste byråsekreterartjänst hos socialstyrelsen. Förslagen om minskning av personalorganisationen med två tjänster på barnavårdsbyrån och en tjänst på nykterhetsvårdsbyrån till följd av bl. a. de av riksdagen numera beslutade ändringarna avseende administrationen av ferieresorna samt av driftbidragen till erkända och enskilda vårdanstalter för alkoholmissbrukare ävensom övriga föreslagna personaländringar och medelsanvisningar kan utskottet likaledes tillstyrka.

Utskottet, som icke heller i övrigt funnit anledning till erinran mot vad departementschefen anfört och föreslagit, hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för socialstyrelsen som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 mars 1962 föreslagit;

b) fastställa följande avlöningsstat för socialstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1962/63:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 470 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	63 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	1 540 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	903 500
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	60 000

Summa kr. 4 037 000;

c) till *Socialstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1962/63 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 037 000 kr.

2:o) *Socialstyrelsen*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, vilket innebär en minskning av anslaget med 167 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1962/63 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 653 000 kr.

3:o) Socialstyrelsen: Statistiska specialundersökningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Statistiska specialundersökningar* för budgetåret 1962/63 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Stockholm den 3 maj 1962

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit
från f ö r s t a kammaren: herrar Boman, Einar Persson, fröken Andersson, herrar Birger Andersson, Axel Johannes Andersson, Bergman, Per Jacobsson, Rikard Svensson, Bengtson, fru Wallentheim, herrar Mårtensson, Birke, Bertil Petersson och Nils-Eric Gustafsson; samt
från a n d r a kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Svensson i Stenkyrka, Almgren, fröken Elmén, herrar Nilsson i Göingegården, Andreasson, Eliasson i Sundborn, fru Lewén-Eliasson, herrar Svensson i Ljungskile, Johansson i Norrköping, Gustafsson i Skellefteå, Kellgren och Fagerlund.